

Folketingets Grønlandsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 6510

Doknr.
307832

Dato
03-02-2016

Folketingets Grønlandsudvalg har d. 8. januar 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 14 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anja Chemnitz Larsen (IA).

Spørgsmål nr. 14:

"I juni 2014 trådte loven, som sikrer juridisk faderløse i Grønland samme rettigheder til faderskab og arv m.v., som for andre børn født uden for ægteskab, i kraft. Loven giver mulighed for at få behandlet en sag om faderskab ved kredsretten, hvor den juridisk faderløse bor. På den baggrund bedes ministeren besvare:

- a) Hvad er antallet af henvendelser og behandlede sager siden loven trådte i kraft?
- b) Vurderer ministeren, bl.a. på baggrund af henvendelser fra borgere, at der er informeret tilstrækkeligt om loven om juridisk faderløses rettigheder udover den folder og faktaark, der er udarbejdet?
- c) Ministeren bedes give en generel status på loven efter lovens ikrafttræden, herunder en status på hvordan loven implementeres i de forskellige kredsretter i Grønland."

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet oplysninger fra Justitsministeriet samt Rigsombudsmanden i Grønland.

Rigsombudsmanden i Grønland har oplyst, at Rigsombuddet har fået henvendelser fra omkring 10 personer, siden loven om juridisk faderløse trådte i kraft. De er alle blevet henvist til domstolene som rette myndighed.

Derudover har Rigsombuddet på baggrund af en henvendelse fra foreningen af juridisk faderløse deltaget i et offentligt møde, hvor der tillige deltog en kredsdommer. Kredsdommeren og Rigsombuddet vejledte i den forbindelse om, at sager om faderskabet til juridisk faderløse skal indledes i retten, og at Rigsombuddet ikke har kompetence til at behandle sagerne.

Jeg har modtaget følgende udtalelse fra Justitsministeriet vedrørende spørgsmålets punkt a og c:

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Domstolsstyrelsen, hvortil der henvises:

"Domstolsstyrelsen har i forbindelse med Justitsministeriets henvendelse anmodet dommeren ved Retten i Grønland om en udtalelse.

- a) Dommeren har oplyst, at kredsretterne ikke har elektroniske sagsbehandlingssystemer, ligesom de ikke fører særskilt statistik over sager, der behandles efter reglerne om juridisk faderløse.

Retten er tidligere blevet kontaktet af Social- og Indenrigsministeriet og spurgt om antallet af disse sager og anmodede i den forbindelse kredsretterne om at opgøre tallet. Styrelsen kan derfor oplyse, at kredsretterne pr. 23. september 2015 havde modtaget 44 sager om juridisk faderløse siden lovens ikrafttræden.

c)

Dommeren har oplyst, at behandlingen af sagerne, der vedrører juridisk faderløse, ikke adskiller sig meget fra behandlingen af almindelige faderskabssager, da de særlige regler for juridisk faderløse er af processuel karakter, og sagerne derfor materielt behandles efter de samme regler.

Dommeren har derudover oplyst, at kredsdommere og retssekretærer blev undervist i reglerne, før de trådte i kraft, ligesom kredsdommerne undervises i reglerne på kredsdommeruddannelsen. Det er dommerens indtryk, at kredsretternes personale har et godt kendskab til reglerne, og at de anvender reglerne i overensstemmelse med lovgivers intention.

Det er i øvrigt dommerens opfattelse, at befolkningen er bekendt med mulighederne for at få fastslået et faderskab, men at borgerne har svært ved at forstå reglerens præcise indhold.

Dommeren har i relation til implementeringen af reglerne oplyst, at kredsretterne anvender de tvangsmidler, som de har til rådighed i forbindelse med, at en potentiel far skal møde op for at afgive blodprøve. Det betyder, at politiet i de lande, som Grønland har aftale med, kan fremstille manden, hvis han ikke møder frivilligt op. Har Grønland ikke en sådan aftale, forsøger kredsretterne at få en frivillig aftale i stand, blandt andet med hjælp fra Udenrigsministeriet og relevante ambassader. Derudover anvender kredsretterne også DNA-undersøgelser af andre familiemedlemmer, hvis en af forældrene ikke kan findes eller er død, og hvis pågældende familiemedlem frivilligt vil deltage i undersøgelsen.

I de fleste tilfælde vil kredsretterne få undersøgt de mænd, som moren oplyser potentielt kan være far til barnet. Er moren afgået ved døden, kan kredsretten inddrage mænd, som der er et andet rimeligt grundlag for at inddrage i sagen. Det kan for eksempel være en mand, der har betalt bidrag eller lignende.

Børn, der er født efter børnelovens ikrafttræden, er kun omfattet af reglerne om juridisk faderløse, hvis en eller flere mænd har været idømt bidragspligt. Kredsretterne har fået flere henvendelser, hvor de har måttet slutte sagen som uigennemførelig, fordi ingen af de mænd, der har været inddraget i sagen, kunne være far til barnet. Nogle af disse "børn" har fejlagtigt haft den opfattelse, at de nye regler pålagde kredsretten at finde deres far, selvom der ikke var nye oplysninger i sagen. Det samme gælder for de personer, der kan anlægge en ny sag efter reglerne om juridisk faderløse. Hvis de ikke kan nævne en eller flere mulige fædre, kan kredsretten ikke behandle sagen. Kredsretterne har også fået henvendelser fra "barnets" børn, der ønsker at kende deres bedsteforældre, men da de ikke er parter i sagen, kan de ikke anlægge sag om faderskab." "

Jeg kan henholde mig til bidraget fra Justitsministeriet og oplysningerne fra Rigsombudsmanden.

Herudover kan jeg oplyse, at Folketingets Grønlandsudvalg opfordrede regeringen til at gennemføre en række initiativer som opfølgning på loven om de juridisk faderløse. På den baggrund er der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Social- og Indenrigsministeriet og Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet (Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik).

Arbejdsgruppen arbejder med følgende emner:

1. Afdækning af antallet af nuclevende juridisk faderløse.
2. Informationsindsats over for de juridiske faderløse.
3. Afdækning af den menneskelige påvirkning af at være juridisk faderløs.

4. Evaluering af loven efter 3 år over for Folketinget.

I forbindelse med ikraftsættelsen af loven om de juridisk faderløse udsendte Social- og Indenrigsministeriet et informationsmateriale, der indeholdt oplysninger om loven, til de relevante myndigheder, organisationer og foreninger i Grønland med anmodning om, at materialet blev videreformidlet til de omhandlede personer.

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at det vil være relevant med en fornyet informationsindsats, og jeg imødeser en sådan i løbet af foråret.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann